

ning. Jeg har ikke noget imod, at Landbrugs-skolerne gaa frem, men jeg mener, at det maa ikke ske saaledes, at deres Tilfud bliver trukket fra Folkehøjskolerne, thi saa tror jeg, der er en Fare, hvad det angaar at Elefantallet er, at saa lavt, tror jeg ikke, det vil være til Gavn. Jeg tror, at det kan blive en Spore til at opelste nogle smaa kunstige Skoler. Jeg er heller ikke glad ved, at 15,000 Kr. skulle staa til Raadighed for Ministeren, som han kan hde efter Forgodt-befindende. Det kan være, at de blive anvendte fuldstændig, korrekt og loyalt, men det kan ogsaa være, at de blive givne til Skoler, der særlig gaa i Ministerens Fodspor og ere ham til Pas i alle Maader. Det tror jeg ikke vil være saa heldigt. Jeg tror nok, at denne Lov vil blive modtaget med Glæde, idet man venter, at den vil kunne gøre nogen Gavn, men der er ikke udelte Meninger derom. Jeg har nylig talt med 3 Højskolemænd, som forestaa nogle af de største Højskoler, og de have sagt, at de saa en Fare i Loven, at de helst ikke vilde have den, fordi den vilde blive en Sovepude og derfor ikke bidrage til, at Højskolerne skulle kunne gaa frem. (Stemmer: Hvem var det?) Jeg kan gerne nævne deres Navne. Det var Jens Bøll, Møllerup, Kristensen-Randers, Møllerup, og Bjerre-Sørensen. Jeg antager, at man ikke vil fratende dem Kendskab til den Slags Ting, og de have sagt, at de saa en Fare i Loven. Jeg ser saaledes paa den, at hvis det kan blive saaledes, at Landbrugs-skolerne gaa frem, saa kan det være godt, men jeg vil ikke, at det skal ske paa Folkehøjskolerens Bekostning. Jeg vil stemme for Loven, men ikke paa den Maade, at den kan trække noget andet med sig, den har nok med sig selv, og man skal ikke komme og lægge andre store Spørgsmaal paa den. (Stemmer: Hvem var det?)

Bernsten: Hovedsagen er jo, at det ærede Medlem vil stemme for Lovforlaget, efter hvilke Motiver han gør det, og om han gør det med større eller mindre Glæde, saar at være det ærede Medlems Sag. Det ærede Medlem mener, at denne Sag ikke burde træffe andet med sig, den kan have nok med at træffe sig selv. Jeg ved ikke hvorledes det ærede Medlem ser paa Sagen; men jeg vil minde om, hvorledes Forholdet har udviklet sig i de senere Aar. Forholdet har udviklet sig saaledes, at hvor mange Forsøg vi have gjort paa at gennemføre denne efter vor Mening gavnlige Foranstaltning, der det ikke hidtil lykkedes. Nu er det lykkedes, og det ærede Medlem vil vistnok indrømme, at det næppe var lykkedes, dersom der ikke var trukket andre Ting med.

Derved skal jeg imidlertid ikke opholde mig, men jeg skal knytte et Par Bemærkninger til det ærede Medlems Udtalelser om Lovforlaget. Det ærede Medlem mente, at der vilde være Fare ved, at man nu vil lade Landbrugs-skolerne konkurrere med Folkehøjskolerne. Deri ser jeg ingen Fare. Jeg mener tværtimod, at en saadan Konkurrence kan i og for sig være ret heldig, og jeg er overbevist om, at de Højskoler, der kunne optage denne Konkurrence, vilde ikke tabe, men vinde derved. Forholdet har hidtil været saaledes, at de smaa Bidrag, som tilfodes Folkehøjskolerne til fattige Elever, og til Fordeling mellem Skolerne, have de maattet dele med Landbrugs-skoleeleverne og Landbrugs-skolerne. Forholdet bliver som hidtil, der er kun den glædelige Forstel, at nu bliver der langt større Beløb til Deling, idet Statskassen nu skal udrede aarlig 300,000 Kr. til dette Formaal. Det mener jeg er et ganske smukt Skridt, vi have gjort, et smukt Resultat af vore Forhandlinger i denne Vinter. Det ærede Medlem udtalte, at der var ingen Grund til at favorisere de smaa Skoler; der kunde være Fare for, at man opretholdt paa kunstig Maade nogle mindre Skoler, som ikke fortjente Understøttelse, og som efter det ærede Medlems Mening ikke burde oprettes. I saa Henseende staar det ærede Medlem i Modsetning til Flertallet her. Da vi behandlede Lovforlaget sidst, før vi sendte det til Landstinget, blev det oplyst for os, at dersom vi vedtog Lovforlaget i den gamle Stikkelse, vilde 30 à 40 af de nuværende Folkehøjskoler blive satte ud af Spillet. Jeg ved ikke, om det ærede Medlem længes efter at komme ud til Bælgene for at sige, at han har været med til at ordne Understøttelsen til Folkehøjskolerne saaledes, at fremtidig gaa 30—40 af dem ud af Spillet, og kunne ikke nyde den Stats-understøttelse, som de hidtil have nydt. En saa blodig Fremgangsmaade tror jeg ikke, at det ærede Medlem kan have i Sind, naar han nærmere overvejer Stillingen, og jeg tror i saa Henseende at kunne sige, at det ærede Medlem staar temmelig isoleret med sin Tankegang. Jeg har den Opsattelse, at naar Skolerne, selv om de ere smaa, selv om de ikke have et stort Elefantal, have været i Virksomhed i nogle Aar, kunne de udrette meget for den vedkommende Egn, idet de i Reglen ere Samlingssteder for Egnens Befolkning, og Lærerne holde Foredrag for Egnens Behov og udøve anden god og gavnlig Virksomhed. Forholdet er nu saaledes, at fremtidig skal enhver ny Skole, der bliver oprettet, have 10 Aars Virksomhed, før at kunne blive anerkendt.